

YARGITAY KARARLARI IŞIĞINDA KREDİ DOLANDIRICILIĞININ DİĞER SUÇLARDAN AYRILMASI

Av. Hazal Algan Canseven

Dolandırıcılık suçu Türk Ceza Kanunu'nda "*Hileli davranışlarla bir kimseyi aldatıp, onun veya başkasının zararına olarak, kendisine veya başkasına bir yarar sağlayan kişiye bir yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası verilir.*" şeklinde düzenlenmiş olup dolandırıcılık suçunun *banka veya diğer kredi kurumlarınca tahsis edilmemesi gereken bir kredinin açılmasını sağlamak maksadıyla* işlenmesi ise nitelikli hal olarak düzenlenmiştir. Bu surette esasen kredi dolandırıcılığı dolandırıcılık suçunun nitelikli bir halini oluşturmakta olup, esasen bu suçla cezalandırılan "*tahsis edilmemesi gereken bir kredinin tahsis edilmesi*"dir.

Kredi dolandırıcılığının fiil unsurunu banka veya kredi kurumuna esasta tahsis edilmemesi gereken bir kredinin açılmasını sağlamak amacıyla hileli hareketlerde bulunmak oluşturmaktadır. Nitekim suçun oluşması açısından da kast tek başına yeterli olmayıp belli bir maksatla hareket edilmesi gerekmekte olup, fail *banka veya diğer kredi kurumlarınca tahsis edilmemesi gereken bir kredinin açılmasını sağlamak maksadıyla* hileli hareketleri gerçekleştirmelidir. Bu bağlamda failin bu amaçla hareket etmesi suçun manevi unsurunun oluşumu açısından yeterlidir. Bir kredinin tahsis edilmesinin gerekli olup olmadığı ise 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nda öngörülen düzenlemeler çerçevesinde belirlenecektir.

Kredi dolandırıcılığı suçu gerek söz konusu fiil gerçekleştirilirken başkaca suçlara da sebebiyet verilebilmesi gerekse suç kalıbında yer alan "*kredi*" kavramının kapsamı sebebiyle uygulamada birçok suç ile karıştırılmaktadır. Örneğin kredi başvurusu esnasında sahte belge sunulması resmi ve özel belgede sahtecilik suçlarının yanı sıra özel kanunlarda düzenlenen başkaca suçları da oluşturmaktadır. Diğer yandan günümüzde kredinin yalnızca bankalarca ya da kredi kuruluşlarınca verilen nakdi krediler olarak yorumlanması mümkün değildir. Özellikle kredi kartı kullanımları ya da sahte olarak oluşturulan kredi kartlarının kullanımı açısından TCK m.158/1-j'de yer alan kredi dolandırıcılığı suçunun oluşup oluşmadığı oldukça tartışmalı bir konudur.

Bu anlamda yazımızda öncelikle kredi dolandırıcılığının en çok hangi suç tipleri ile karıştırıldığını daha sonra da Yargıtay uygulamasında bu suç tiplerinin nasıl birbirinden ayrıldığını ortaya koymaya çalışacağız. Bahsettiğimiz üzere, kredi dolandırıcılığı birçok suç tipi ile karıştırıldığından öncelikle belli durumlarda suçun hiç oluşmaması hali değerlendirecek, devamla diğer suçlardan ayrılması aşamasında da sadece basit dolandırıcılık (TCK m.157), banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu (TCK m.245/1-2-3), gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik (5464 s.k. m.37/2) suçları açısından nasıl bir ayırım yapılacağını inceleyeceğiz.

Suçun Hiç Oluşmayacağı Haller Nelerdir?

Uygulamada söz konusu nitelikli halin uygulanması açısından en çok sorun yaratan hususlardan biri banka yetkililerinin taksirli ve ihmali hareketinin sonucunda bir kredi tahsis edilmesidir. Gerçekten muhatap tarafından bir belgenin eksik incelenmesi yahut bir belgenin istenmesinin unutulması gibi hallerde ne olacağı oldukça tartışmalıdır. Özellikle muhatabın yanılmaması için özel bir dikkat ve özen yükümlülüğü arandığı bu halde Yargıtay uygulaması uyarınca da kişi eğer dikkat ve özen yükümlülüğüne riayet etse idi yanılmayacaktı denilebiliyorsa hareketin yanılmaya elverişli olmadığı kabul edilmekte ve bu surette dolandırıcılık suçunun oluşmadığı belirtilmektedir.

Örneğin; Yargıtay 15. Ceza Dairesi vermiş olduğu bir kararında¹ sanığın, babası adına bir bankaya başvurup sahte olarak düzenlediği maaş bordrosunu ibraz ederek kredi kullandığı devamlı da kredi onayından sonra babası adına talep dilekçesi düzenleyerek paranın kendi hesabına yatırılmasını sağladığı bir olayda Yargıtay tarafından ilgili bankadaki görevliler tespit edilip sanığın kredi başvurusunu bizzat kendisinin mi yaptığı, yoksa yanında başka birisini mi getirip babası olarak tanıttığı hususlarının sorulmasını, buna ilişkin olarak teşhis işlemlerinin yaptırılmasını, kullanılan kredinin sanığın hesabına aktarılması için sanığın babasının yazdığı ve sanığın bankaya ibraz ettiği dilekçenin üzerine teyit alındığına dair şerh düşüp paraf yapan banka görevlisi tespit edilerek teyit için kiminle görüştüğünün sorulmasını, kredi belgeleri arasında yer alan kira kontratıyla başvuru formlarındaki imzalar arasındaki bariz fark değerlendirilerek, kredi başvuru evrakının ekinde adına kredi talebinde bulunulan sanığın babasına ait nüfus cüzdanı fotokopisi ve tapu belgesindeki fotoğrafların da yeterli netlikte olduğu, banka görevlilerinin sanığın yanındaki şahsın kim olduğunu denetleme imkanlarının bulunup bulunmadığı tespit edilmesinden sonra öncelikle kullanılan hilenin basit yalan olup olmadığının tespiti, banka görevlilerinin denetim imkanını ortadan kaldıracak ne gibi hileli hareketlerin sergilendiği hususlarının araştırılması gerektiğini belirtmiştir. Bu anlamda Yargıtay aynı kararın bir bölümünde de açıkça krediyi alan kişinin aldatici herhangi bir eylemi olmaksızın, sırf banka elemanlarının kendi görevlerini layıkıyla yerine getirmemeleri yüzünden bir kredi açılmışsa, dolandırıcılıktan bahsedilemeyeceğini ancak şartları varsa bankacılık suçundan bahsedilebileceğini içtihat etmiştir. Söz konusu Yargıtay kararından da açıkça anlaşılacağı üzere krediyi veren kurum yahut banka çalışanlarının gerekli dikkat ve özen yükümlülüğünü gösterseydi kredinin verilmemesinin sağlanacağı hallerde failce yapılan hareketlerin basit yalan niteliğinde kaldığı ve kredi dolandırıcılığı suçunu oluşturmadığı belirtilmiştir.

Diğer yandan ifade edilmelidir ki, suçun sahte bir belge ile muhatabın yanıltılması sonucu kredi tahsisinin sağlanması şekliyle oluştuğuna şüphe bulunmamaktadır. Örneğin sahte çek, senet, gerçeğe aykırı bilanço yahut sahte kıymet raporları vb. sunumu sonrası kredi tahsisi sağlanması bunun en çok karşılaşılan halidir. Yargıtay 15. Ceza Dairesi vermiş olduğu bir kararında² sanığın şahsı adına katılan Akbank T.A.Ş. Suburcu Şube Müdürlüğü'ne

¹ Yargıtay 15. Ceza Dairesi 2013/3181 E. 2014/19390 K.

² Yargıtay 15. CD. 2014/13151 E.

300,000 TL kredi almak için yapmış bulunduğu müracaat üzerine, katılan banka tarafından kredi teminatı olarak sanıktan kendisinin dışında başkaca kişilere ait keşide edilmiş çek talep etmesi üzerine, sanığın kredinin tahsisini sağlamak için 30/01/2009 keşide tarihli 16.000 TL bedelli sahte çeki kredi sözleşmesi teminatı olarak katılan bankaya ibrazla kredi tahsisini sağladığı bu şekilde sanığın atılı dolandırıcılık suçunu işlediği iddia olunan olayda; sanığın eyleminin TCK'nun 158/1-j maddesinde düzenlenen nitelikli dolandırıcılık suçunu oluşturacağı içtihat edilmiştir.

Fakat bu aşamada dikkat edilmesi gereken husus söz konusu nitelikli halin oluşumu açısından belirtilen sahte belgelerin sunulduğu zamandır. Zira bu belgelerin sahte olup olmadığının değerlendirilmesi ve buna bağlı olarak aldaticılık kabiliyetlerinin tespiti açısından belgelerin sunulduğu zaman çok büyük önem arz etmektedir. Zira Yargıtay uygulamasına göre suçun bir diğer oluşmama hali önceden doğan zarar nedeniyle suçun hile unsurunun gerçekleşmemesi halidir. Bir örnek vermemiz gerekirse, önceden kredi tahsisi için sunulan çek yahut bonoların kredi tahsis edildikten sonra sunulması halinde Yargıtay artık zararın hile sebebiyle doğmadığını kabul ederek dolandırıcılık suçunun oluşmadığını kabul etmektedir. Örneğin Yargıtay 15. Ceza Dairesi vermiş olduğu 2013/9919 E. sayılı kararında³ sanığın suça konu senetleri kredi çekildikten sonra verdiğini savunması karşısında gerçeğin kuşkuya yer bırakmayacak şekilde tespiti için kullanılan kredilere karşılık ipoteğin hangi tarihte konulduğu ve senetlerin kredinin verildiği 10/08/2007 tarihinde önce mi yoksa sonra mı alındığı tespit edilerek, Yargıtay C.G.K'nın 03.03.1998 tarih ve 6/8-69 sayılı kararında açıklandığı üzere, önceden doğmuş bir zarar veya doğmuş bir borç için hileli davranışlarda bulunulması halinde zarar veya borç, kandırıcı nitelikteki davranışlar sonucu doğmayacağından dolandırıcılık suçunun oluşmayacağı belirtilmiştir. Yine aynı daire başka bir kararında⁴ sanığın, HSBC Bank İstoç Şubesi'nden kullandığı krediye teminat olarak verdiği bir kısım çekin sanığın kredi borcunu ödememesi üzerine icra takibine konduğu, yapılan itirazlar sonucunda çeklerdeki keşideci imzasının başka birisine ait olduğunun tespit edildiği, çeklerin çalınmaları nedeniyle ödemedi men talimatı verildiği anlaşılan somut olayda; nitelikli dolandırıcılık suçuna ilişkin olarak, suça konu çeklerin kredi sözleşmesine teminat olarak verildiklerinin iddia ve kabul olunması karşısında, çeklerin kredi sözleşmesinin imzalanması sırasında mı yoksa daha sonra mı verildiklerinin araştırılması, çek teslim belgesinin ilgili bankadan istenmesi, suça konu çeklerin kredi sözleşmesi imzalandıktan sonra teminat olarak alınması halinde önceden doğan borç nedeniyle suçun hile unsurunun gerçekleşmemesi nedeniyle beraat kararı verilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Kredi Dolandırıcılığı Suçunun Basit Dolandırıcılıktan Ayrılması

Daha önce de bahsettiğimiz üzere, kredi dolandırıcılığının basit dolandırıcılıktan ayrıldığı nokta failin hileli hareketleri banka veya diğer kredi kurumlarınca tahsis edilmemesi gereken bir kredinin açılmasını sağlamak maksadıyla gerçekleştirmesi olup, bu bağlamda suç konusu kredinin banka ya da diğer kredi kurumu kapsamında verilmemesi halinde basit

³ Yargıtay 15. Ceza Dairesi 2013/9919 E.

⁴ Yargıtay 15. CD. 2013/9689 E.

dolandırıcılık suçu oluşmaktadır. Açıkladığımız bu hususa yönelik olarak Yargıtay 23. Ceza Dairesi vermiş olduğu 2015/7435 E. sayılı kararında⁵, olay tarihinde (...) İlçe Emniyet Müdürlüğü'nde polis memuru olarak çalışan sanığın 22.03.2007 tarihinde Polis Bakım ve Yardım Sandığı Genel Müdürlüğü'nden 8.281,08 TL ihtiyaç kredisi kullandığı, krediyle ilgili polis bakım ve yardım sandığı borç senedi düzenlendiği, bu senet altında kefil olarak iki kişinin gösterildiği, ancak kefil imzalarının bu şahıslara ait olmadığı, ayrıca kefil olmadan kredi kullandırılmasının mümkün bulunmadığı, böylelikle sanığın banka veya kredi kurumlarınca tahsis edilmemesi gereken krediyi sağlamak amacıyla nitelikli dolandırıcılık suçunu işlediği iddia ve kabul edilen olayda; Polis Bakım ve Yardım Sandığının, sosyal amaçlı yardımlaşma sandığı olup, ticari amaç taşımadığı, üyesi olan emniyet teşkilatı mensuplarının ihtiyaçlarını karşılama amacını güttüğü, dolayısıyla 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesi ve TTK mevzuatı gereğince kredi kullandırmak için kurulmuş banka veya kredi kuruluşu olarak kabul edilemeyeceğinin anlaşılması karşısında sanığın eyleminin TCK 157/1 maddesinde belirtilen dolandırıcılık suçunu oluşturacağı hüküm altına alınmıştır. Yine Yargıtay 11. Ceza Dairesinin 2009/9304 E. sayılı kararında⁶ da “765 Sayılı TCK.nun 504 üncü maddesi 1. bendinde öngörülen “kredi kurumu” deyiminden bu bendin gerekçesinde de açıklandığı üzere banka olmamasına rağmen faiz karşılığında olsun veya olmasın kanunen borç “para” vermeye yetkili kılınan kurumlar anlaşıldığından ve Başbakanlık Hazine Müsteşarlığının 30.03.2004 gün 17327 sayılı yazısı ile de katılan Anadolu Çetelem Tüketici Finansmanı A. Ş. nin, yönetmelik gereği tüketicilerin satın almış oldukları mal ve hizmet bedellerini kredilendirmeye yetkili olup, bankalarda uygulandığı gibi tüketicilere doğrudan nakit kredi tahsis edemediğinin bildirilmesi karşısında, “kredi kurumu” niteliğinde olmadığı gözetilmeden, yazılı şekilde sanığın nitelikli dolandırıcılık suçundan mahkumiyetine hükmolunması” bozma sebebi yapılmıştır.

Kredi Dolandırıcılığı Suçunun Banka veya Kredi Kartlarının Kötüye Kullanılması Suçundan Ayrılması

Yazımıza başlarken de belirttiğimiz gibi, kredinin sadece nakdi kredi olarak değerlendirilmesinin mümkün olmadığı nazara alındığında uygulamada kredi dolandırıcılığının en çok sahte kredi kartları üretilmesi ve kullanılması hallerinde başka suçlarla karıştırıldığı görülmektedir. Zira kredi kartları bankalar yahut kart çıkarmaya yetkili kuruluşlar tarafından müşterilerine belirli limitler dahilinde açtıkları kredilerle nakit kullanmaksızın mal veya hizmet alımı veya nakit çekme olanağı sağlamak için verilmektedir. Bu haliyle suç kalıbında yer verilen “kredi” tanımı 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu kapsamında da karşılanmaktadır.

Kişi sahte belgelerle kredi kartı tahsisi sağladığında kredi kartı tahsisi için esasen bir kredi hesabının da açılması gerekmekte olup, kart ancak belirlenen o limit dahilinde kullanılabilir. Bu haliyle sahte belgeler ile kredi kartı alınması TCK m.158/1-j uyarınca kredi dolandırıcılığı suçunun tüm tipiklik unsurlarını yerine getirir. Fakat bu halde iki ayrı madde

⁵ Yargıtay 23. Ceza Dairesi 2015/7435 E.

⁶ Yargıtay 11. Ceza Dairesi 2009/9304 E.

karşımıza çıkmaktadır. Bunlardan ilki TCK m.245/f.2 uyarınca “Başkalarına ait banka hesaplarıyla ilişkilendirilerek sahte banka veya kredi kartı üreten, satan, devreden, satın alan veya kabul eden kişi üç yıldan yedi yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.” şeklindeki ve TCK m.245/f.3 uyarınca “Sahte oluşturulan veya üzerinde sahtecilik yapılan bir banka veya kredi kartını kullanmak suretiyle kendisine veya başkasına yarar sağlayan kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde, dört yıldan sekiz yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.” şeklindeki hükümdür. Bu bağlamda TCK m.245/f.1’deki hüküm ise tali bir ceza normu niteliğinde olup, diğer ceza hükümleri ile daha ağır bir ceza öngörülüyorsa uygulanmamaktadır.

Açıkladığımız hususlar dahilinde, Yargıtay uygulamasına bakıldığı takdirde Yargıtay Ceza Genel Kurulu başkasının kimliği ile başvurularak oluşturulan bir kredi kartının kullanılması şeklindeki bir olayda verdiği 2008/11-87 E. sayılı kararında⁷; “*sanığın ele geçirdiği başkasına ait nüfus cüzdanını kullanarak banka görevlilerince basımını sağladığı kredi kartı “sahte oluşturulan” kart niteliğinde olup bu kartın kullanılması suretiyle kendisine haksız yarar sağlaması eylemi daha ağır cezayı gerektiren başka bir suçu oluşturmadığından 5237 sayılı yasanın 245/3 üncü maddesinde düzenlenen suçu oluşturmaktadır. Burada sanığın eyleminin TCK’nın 158/1-j maddesinde düzenlenen dolandırıcılık suçunu oluşturabileceği düşünülebilir ise de, yasa koyucunun banka ve kredi kartları için getirdiği ve miktar olarak daha ağır cezayı gerektiren özel düzenleme nedeniyle bu maddenin olayda uygulanma yeri bulunmamaktadır.*” şeklinde içtihat etmiş ve esasen somut olayda kredi dolandırıcılığının tüm yasal unsurları oluşmasına rağmen TCK m.245/f.3 daha ağır bir yaptırım öngördüğünden fikri içtima uygulayarak söz konusu suçtan hüküm kurmuştur.

Nitekim benzer şekilde Yargıtay 11. Ceza Dairesi vermiş olduğu bir kararında⁸, sanığın başkasına ait kimlik bilgilerini içeren ancak kendine ait fotoğraf bulunan nüfus cüzdanlarını düzenletip ve başkaca sahte hüviyet cüzdanı üretilip bu belgelerle katılan bankalara başvurarak kredi kartı tahsisini sağlayıp bu yöntemle elde ettiği kredi kartlarıyla değişik tarihlerde alışverişlerde kullandığı bir olayda sanığın fiillerinin sahte isimlerle oluşturulan kredi kartları nedeniyle 5237 sayılı yasanın 245/2, aynı kartların kullanılarak haksız yarar sağlaması nedeniyle ise 245/3, 43 maddelerindeki suçları oluşturacağını belirtmiş, TCK m. 158/1-j uyarınca ise hüküm kurmamıştır. Aynı daire tarafından verilen 2009/14916 E. sayılı kararda da⁹, sanığın başkasına ait kimlik bilgilerini içeren sahte nüfus cüzdanını kullanmak suretiyle katılan banka şubelerinden gerçeğe aykırı kredi kartları alıp değişik tarihlerde kullanmak suretiyle menfaat temin etmekten ibaret eylemlerinin, her bir bankaya ait kart için 5237 sayılı TCK.nun 245/3, 43 üncü maddelerinde yazılı zincirleme biçimde "banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması" suçlarını oluşturduğu içtihat edilmiştir.

⁷ YCGK, 2008/11-87 E..

⁸ Yargıtay 11. CD. 2010/14895 E.

⁹ Yargıtay 11. CD. 2009/14916 E.

Söz konusu kararlar incelendiği takdirde, özellikle karar tarihleri itibariyle Yargıtay'ın TCK m.245/f.3'te ihdas edilen suçun yaptırımının TCK m.158/1-j'de ihdas edilmiş suçun yaptırımından daha ağır olmasından bahisle fikri içtima uygulamak suretiyle TCK m.245/f.3'ten hüküm kurduğu anlaşılmaktadır. Fakat 3.4.2013 yılında 6456 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun ile Bazı Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 40. maddesi ile kredi dolandırıcılığı suçunun yaptırımı üç yıldan on yıla kadar hapis cezası olarak belirlenmiştir. Bu sebeptir ki yukarıda örneklediğimiz tüm durumlarda artık fikri içtima uygulanmak suretiyle TCK m.158/1-j uyarınca hüküm kurulmalıdır.

Dikkat çekmek istediğimiz bir diğer husus ise, yukarıda örneklediğimiz tüm durumlarda faillerce sahte kredi kartı çıkarttırılmış ve kullanılmış olmasıdır. Diğer bir deyişle Yargıtay ancak oluşturulan kredi kartının kullanılmış olması halinde TCK m.245/f.3 uyarınca hüküm kurulması gerektiğini içtihat etmiştir. Eğer oluşturulan kredi kartı hiç kullanılmamış ise, bu kez de TCK m.245/f.2 söz konusu olacaktır. Bir diğer deyişle, kişi başkasının kimliği ile kredi kartı başvurusunda bulunmuş fakat oluşturulan kredi kartını hiç kullanmamış ise TCK m.245/f.2 uyarınca hüküm kurulmalıdır. Örneğin Yargıtay 11. Ceza Dairesi 2010/9643 E. sayılı kararında¹⁰, sanığın ilgili bankaya müracaat ederek kredi kartı talebinde bulunduğu ancak başvurunun sahte kimlikle yapıldığı ihbarı üzerine sanığa herhangi bir teslimat yapılmadığından ve kredi kartı henüz kullanılmadığından eylemin TCK'nın 245/f.3 maddesindeki sahte kredi kartını kullanmaya teşebbüs suçunu oluşturmayacağı, kredi kartı sözleşmesi imzalandıktan sonra kredi kartı düzenlenmiş ise fiilin TCK'nın 245/f.2'de öngörülen suçu oluşturacağı, sözleşme imzalandıktan fakat kartın düzenlenmemesi halinde ise TCK'nın 245/f.2'de öngörülen suçun "teşebbüs aşamasında" kalacağına hükmetmiştir. Yargıtay'ın bu kararından esasen hem kredi kartının kullanıp kullanılmadığı arasında hem de kullanılmamış ise üretilip üretilmediği arasında ayrı hükümlerden cezaya hükmettiği anlaşılmaktadır.

Tüm bu hususların yanında kredi kartı başvurusunda sahte belgeler ile başvuru yapılmış fakat talep edilen kredi kartı hiç basılmamış ise bu durumda da 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu m.37/f.2 uyarınca gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçu söz konusu olacaktır. Örneğin Yargıtay 11. Ceza Dairesi vermiş olduğu bir kararında¹¹, "*Dolandırıcılık suçunun oluşabilmesi için hileli davranışın gerçek kişiye yöneltilerek aldatılması ve bu işlemler sonucunda onun veya başkasının zararına olarak, sanığın veya bir başkasının lehine yarar sağlanması gerekli olup, somut olayda; (...) adına oluşturulmuş sahte nüfus cüzdanıyla katılan banka şubesine müracaat edip kredi kartı talebinde bulunan sanığın, kredi kartının teslimi sırasında yakalandığı şeklinde iddia edilen olayda; dosya içerisinde bulunan kredi kartı sözleşmesini imzaladığı anlaşılan sanığın 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 3/e maddesinin, "kredi kartının, nakit kullanımı gerekmeksizin mal ve hizmet alımı veya nakit çekme olanağı sağlayan basılı kartı*

¹⁰ Yargıtay 11. Ceza Dairesi 2010/9643 E.

¹¹ Yargıtay 11. CD. 2009/6640 E..

veya fiziki varlığı bulunmayan kart numarasını" ifade etmesine ilişkin düzenlemesi de gözetilerek sanığın talebi sonucu açılmış bir hesap veya düzenlenmiş kredi kartı bulunup bulunmadığı ilgili bankadan sorulup buna ilişkin kayıtların celbiyle kredi kartı veya kart numarası bulunması halinde eylemin TCK'nın 245/f.2 maddesindeki "kredi kartının sahte olarak üretilmesi" suçunu bankaca hesabın açılmaması ve kredi kartının düzenlenmemesi halinde ise 01.03.2006 tarihinde yürürlüğe giren 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 37/f.2 maddesindeki suçu oluşturacağı" şeklinde hüküm kurmuştur. Bu bağlamda Yargıtay eğer herhangi bir kart oluşturulmuş ise, sahte kredi kartı üretilmesi suçunun (TCK m.245/f.2) ve sahte nüfus cüzdanı sebebiyle resmi evrakta sahtecilik suçunun eğer herhangi bir kart üretilmediyse Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 37/f.2 maddesindeki suçun oluşacağını içtihat etmiştir.

Yargıtay'ın kredi dolandırıcılığı, sahte kredi kartı üretilmesi ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 37/f.2 maddesindeki suçlar arasında yaptığı ayrımı anlamak açısından diğer kararlarına bakmak gerekirse Yargıtay 11. Ceza Dairesi verdiği 2014/12187 E. sayılı kararında¹², sahte kimlik ve belgeler ibraz ederek kredi kartı başvurusunda bulunan, ancak başvurusu reddedilen sanığın eyleminin sahte kredi kartı üretmeye teşebbüs suçunu değil; 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 37/f.2 uyarınca düzenlenen suçu oluşturduğu içtihat edilmiştir. Benzer şekilde Yargıtay 8. Ceza Dairesi de 2014/21644 E. sayılı kararında¹³, bankaya kredi kartı başvurusunda bulunduğu sırada ibraz ettiği sahte belgelerin araştırılması sonucu gerçek olmadığını anlaşılması üzerine kart başvurusu reddedilen sanığın eyleminin 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununda düzenlenen 37/2'deki yahut belgelerin niteliğine göre TCK'nın 204/1'de düzenlenen resmi belgede sahtecilik suçunu oluşturacağını belirtmiştir. Burada dikkat edilmesi gereken husus ise, TCK m.245/f.2 hükmü uyarınca sahte kredi kartı üretme suçunun yalnızca başkalarının hesapları ile ilişkilendirilen kartlar için geçerli olmasıdır. Diğer bir deyişle kişi kendi bilgilerini vererek bu bilgilerde bir hile yapacak olursa örneğin maaş bordrosu gibi yalnızca gelir bilgilerini yanlış verirse ve kart kullanılmamış ise TCK m.245/f.2 söz konusu olmayacak koşulları oluşması halinde 5464 sayılı Kanunun m.37/f.2'de düzenlenen suçtan bahsedilecektir.

Yukarıda örnekleri ile açıkladığımız Yargıtay uygulamasını vaka ve fiil bazlı olarak kısaca özetleyecek olursak; sahte belgelerle kredi kartı üretilerek kullanıldığı her halde TCK m.245/f.3 uyarınca sahte kredi kartı kullanma suçundan hüküm kurulurken; sahte kredi kartının üretilip henüz kullanılmaması halinde TCK m.245/f.2 uyarınca sahte kredi kartı üretme ve belgede sahtecilik suçları; sahte kredi kartının başvurusunun yapıp hiç üretilmemesi halinde ise başvuru esnasında sadece özel belge sunuldu ise 5464 Kanun m. 37/f.2'de düzenlenen gerçeğe aykırı beyan, sözleşme ve eki belgelerde sahtecilik suçu; resmi belge sunulduysa TCK m.245/f.2'ye teşebbüs suçlarının oluşacağı şeklindedir. Nitekim Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nin 2013/7794E. sayılı kararında da tüm bu açıkladığımız hususlar

¹² Yargıtay 11. Ceza Dairesi 2014/12187 E.

¹³ Yargıtay 8. Ceza Dairesi 2014/21644 E.

özetlenmiş olup, 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanunu'nun 37/2 maddesinde yer alan “kredi kartı veya üye işyeri sözleşmesinde veya eki belgelerde sahtecilik yapanlar veya sözleşme imzalamak amacıyla sahte belge ibraz edenler” şeklindeki düzenlemenin sözleşmenin imzalanmasını da kapsayacak aşamaya kadar uygulanabileceği, kredi kartı sözleşmesinin düzenlenmesinden sonra kartın üretilmesi halinde TCK m. 245/f.2, sahte üretilen bu kartın kullanılarak menfaat temin edilmesi halinde ise ayrıca m.245/f.3 üncü maddesine temas eden suç oluşturacağı ve suçtan zarar görenin adı geçen bankalar olduğu cihetle; sanığın, (...)’e ait nüfus cüzdanı fotokopisiyle bankaya kredi kartı talebinde bulunma eyleminin kredi kartının düzenlenmiş olması halinde, TCK m.245/f.2 uyarınca “kredi kartının sahte olarak üretilmesi” suçunu, kredi kartının düzenlenmemesi halinde ise, 5464 sayılı banka kartları ve kredi kartları Kanunu m. 37/f.2’deki suçun ya da belgelerin niteliğine göre TCK m. 204/f.1’de düzenlenen resmi belgede sahtecilik suçlarının, yine sanığın katılan bankaya müracaatla, şikayetçi adına kredi kartı sözleşmesi imzalayıp bankadan temin ettiği sahte kredi kartıyla harcama veya nakit çekme işlemlerini gerçekleştirerek haksız menfaat temin etmesi şeklinde gerçekleşen eyleminin de TCK m. 245/f.2, m.43 ve m.245/f.3’de a tanımlanmış iki ayrı suç oluşturacağı ve kartın değişik zamanlarda birden fazla kullanılması nedeniyle de TCK m.43 uyarınca zincirleme suç hükümlerinin uygulanacağı içtihat edilmiştir.

Son olarak dikkat çekmek istediğimiz husus ise, kredi kartı yerine bankomat kartı tahsisi söz konusu olduğunda TCK m.158/1-j uyarınca kredi dolandırıcılığından bahsedilip bahsedilemeyeceğidir. Yargıtay uygulamasına göre bankomat kartları bir diğer değişle nakit kartlar açısından yalnızca banka hesabında para bulunduğu sürece kullanılabilir olduklarından ortada tahsis edilmiş bir kredi bulunmamakta olup, söz konusu suç oluşmamaktadır. Örneğin Yargıtay 11. Ceza Dairesi bu hususta verdiği bir kararında¹⁴, sahte kimlik belgesi kullanılarak bir bankada cari hesap açan sanığın bankomat kartı içinde başvuruda bulunduğu ama kartlar eline geçmeden kimlik bilgisini kullandığı şahsın durumdan haberdar olarak şikayetçi olduğu olayda kredi kartı niteliği taşımayan bankamatik kartıyla telecardın, hesaba tanımlı kartlar olup, hesapta bulunan paranın çekilmesi ya da hesaba para yatırılması işlemleri yapılabilen bu kartlar kullanılarak alışveriş yapıp, ATM'den para çekilmesinin ancak hesapta para bulunması yada karta limit verilmesi halinde olanaklı olduğu, somut olayda kimliği kullanılan kişi adına 10.00 TL yatırılarak açtırılan cari hesaplara bağlı kredi limiti bulunmadığının bildirilmesi karşısında; talepte bulunulan kartlar sanığa verilmiş olsaydı dahi, sanığın ancak sahte isimle açtırdığı hesaplarda para bulundurduğu sürece kartları kullanmasının olanaklı olacağı, dolayısıyla bankanın veya adına sahte hesap açtırılan şahsın zararına işlem yapılmasının mümkün olmayacağından, “tahsis edilmemesi gereken kredinin açılmasını sağlamak ögesi gerçekleşmediğinden dolandırıcılık suçunun unsurları itibariyle oluşmadığı” içtihat edilmiştir.

¹⁴ Yargıtay 11. CD. 2008/18284 E.